

Vypracováno 5.9.2019

Toto rozhodnutí nabylo
právní moci dne 21.9.2019
za Magistrát hl. m. Prahy
v Praze dne 25.9.2019

- dle rozdělovníku -

Váš dopis zn./ze dne:

Vyřizuje/tel.:

Č. j.:

JUDr. Marie Fischerová

MHMP 1831098/2019

236 002 089

Sp. zn.:

Počet listů/příloh: 8/0

S-MHMP 1626557/2018 Fischerová

Datum:

04.09.2019

Příkaz

Magistrát hlavního města Prahy, odbor památkové péče (dále jen MHMP OPP), jako věcné a místně příslušný správní orgán státní památkové péče na území hlavního města Prahy dle ustanovení § 40 odst. 1 písm. b) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen památkový zákon), a ustanovení § 62 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZOP), **rozhodl** v souladu s ustanovením § 90 ZOP a ustanovením § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), **t a k t o :**

Pan [redacted] se uznává vinným z přestupku dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. f) památkového zákona, kterého se jako stavebník dopustil z nedbalosti tím, že v říjnu 2017 zahájil stavební činnost na nemovitosti (pozemku) parc. č. [redacted], k. ú. Újezd u Průhonice, [redacted], Praha 4, aniž by splnil oznamovací povinnost stanovenou ustanovením § 22 odst. 2 památkového zákona vůči Archeologickému ústavu Akademie věd ČR. Předmětný pozemek se nachází na území s archeologickými nálezy. Zahájení stavební činnosti spočívalo v provedení zemních prací pro založení plovoucí základové desky pro dřevostavbu, která zasahuje do pozemku cca 20 cm.

Za spáchání přestupku ukládá MHMP OPP panu [redacted] dle ustanovení § 90 odst. 1 ZOP a § 46 odst. 1 ZOP a § 39 odst. 5 písm. b) památkového zákona **správní trest pokuty** ve výši **5 000 Kč** (slovy pět tisíc korun).

Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí (příkazu) o jejím uložení na účet číslo 30015-5157998/6000, k. s. 0558, v. s. 4200001658, PPF banka, a.s., Evropská 2690/17, Praha 6.

Odůvodnění:

MHMP OPP zjistil při výkonu svěřených pravomocí, že na pozemku parc. č. [REDAKCE], k. ú. Újezd u Průhonic, [REDAKCE] Praha 4, byl postaven rodinný dům, aniž by bylo zahájení stavební činnosti oznámeno Archeologickému ústavu Akademie věd ČR (dále jen Archeologický ústav).

Záměr provádět stavební činnost na dotčeném pozemku, který se nachází na území s archeologickými nálezy, nebyl před zahájením prací v rozporu s ustanovením § 22 odst. 2 památkového zákona stavebníkem oznámen Archeologickému ústavu Akademie věd České republiky.

Dle ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona jsou stavebníci již od doby přípravy stavby povinni tento záměr oznámit Archeologickému ústavu a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. Tato povinnost tedy stavebníkovi vyplývá ze zákona.

Dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. f) památkového zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že nesplní oznamovací povinnost stanovenou v § 21 odst. 4, § 22 odst. 2 nebo § 23 odst. 2 tohoto zákona. Za jeho spáchání může příslušný orgán státní památkové péče (v Praze MHMP OPP) uložit fyzické osobě v souladu s ustanovením § 39 odst. 5 písm. b) památkového zákona pokutu až do výše 4 000 000 Kč.

MHMP OPP ověřil, že k oznámení dle ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona nedošlo. Přípisem ze dne 18.1.2019 požádal MHMP OPP Archeologický ústav Akademie věd České republiky, se sídlem Letenská 4, 118 01 Praha 1 (dále jen Archeologický ústav) o sdělení, zda byla stavebníkem před zahájením stavebních úprav na dotčeném pozemku splněna povinnost oznámit Archeologickému ústavu záměr provádět stavební činnost či jinou činnost, kterou by mohlo být ohroženo provádění archeologických výzkumů na území s archeologickými nálezy dle ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona, a jak cenná je uvedená lokalita z archeologického hlediska a jak vysokou újmu veřejného zájmu znamená případné nesplnění povinnosti stavebníka podle § 22 odst. 2 citovaného zákona.

MHMP OPP obdržel od Archeologického ústavu vyjádření ze dne 28.1.2019. Archeologický ústav potvrdil, že mu nebylo před zahájením předmětné stavební činnosti na dotčeném pozemku doručeno žádné oznámení o provádění stavebního či jiného záměru ve výše uvedené lokalitě.

Archeologický ústav ve svém sdělení dále uvedl, že „v katastrálním území Újezd u Průhonic byly v minulosti zjištěny archeologické nálezy datované do období neolitu. Považujeme za nepochybné, že se jedná o území s archeologickými nálezy ve smyslu § 22 odst. 2 památkového zákona. Veškerým stavebním či jiným destruktivním zásahům do území s archeologickými nálezy měl předcházet záchranný archeologický výzkum.“

Dle veřejného seznamu (katastr nemovitosti) MHMP OPP je vlastníkem pozemku pan [REDAKCE] [REDAKCE] Přípisem ze dne 4.3.2019 předvolal MHMP OPP vlastníka nemovitosti k podání nezbytného vysvětlení podle § 59 ve spojení s § 137 správního řádu. Ve stanoveném termínu, dne 2.4.2019, se dostavil na MHMP OPP pan [REDAKCE]

Pan [REDAKCE] ve věci uvedl, že jsou s manželkou vlastníky nemovitosti parc. č. [REDAKCE] k. ú. Újezd u Průhonice, [REDAKCE] Praha 4. Následně prohlásil, že výstavbu domu na dotčeném pozemku zajišťoval a vyřizoval on, včetně jednání na příslušných úřadech, a to hlavně proto, že se manželka stará o malého syna.

Dále pan [REDAKCE] uvedl: *„Z důvodu, aby bylo vše správně zajištěno, byla k jednání v záležitostech spojených se zajištěním vydání rozhodnutí a stanovisek zmocněna firma – Pondios s.r.o., se sídlem K Ryšánce 1591, Praha 4, IČO: 28941811. Tato společnost opomněla předmětnou zákonnou oznamovací povinností stavebníka splnit.*

V současné době je již objekt postaven. Jedná se o dřevostavbu, která je postavena na plovoucí základové desce zasahující do pozemku jen cca 20 cm. Tyto zemní práce byly provedeny v období říjen - listopad 2017.

Dále bylo částečně do pozemku zasahováno při realizaci přípojek vody a kanalizace. Tyto přípojky již v době koupě pozemku na něm již byly.“

Smyslem záchranného archeologického výzkumu, tak jak jej upravuje ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona, je nutnost zachránit a zdokumentovat archeologické nálezy jako jedinečný a nenahraditelný pramen poznání života člověka od počátků jeho existence. Základním účelem oznamovací povinnosti je, aby bylo popř. umožněno provést záchranný archeologický výzkum.

Ochranu archeologického kulturního dědictví na území České republiky dále upravuje Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy (revidovaná; Sběrka mezinárodních smluv č. 99/2000). Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy (dále Úmluva) pro Českou republiku vstoupila v platnost dne 23. září 2000. Cílem této Úmluvy (revidované) je ochraňovat archeologické dědictví jako zdroj evropské kolektivní paměti a jako nástroj historického a vědeckého studia. Za tímto účelem se za součásti archeologického dědictví považují veškeré pozůstatky a objekty a jakékoli jiné stopy po lidstvu z minulých období, jejichž uchování a studium umožňuje vysledovat vývoj historie lidstva a jeho vztah k přirozenému prostředí, o nichž jsou hlavními zdroji informací vykopávky nebo objevy a další metody výzkumu lidstva.

Přistoupením k Úmluvě se Česká republika zavázala uplatňovat procedury k povolování vykopávek a dalších archeologických činností a k doзору nad nimi tak, aby bylo zajištěno, že archeologické vykopávky a průzkumy budou prováděny vědeckým způsobem a za předpokladu, že kdykoli to bude možné, budou se používat nedestruktivní průzkumné metody.

K postihu přestupků podle § 39 odst. 2 památkového zákona je příslušný krajský úřad. Zvýšená míra veřejného zájmu na ochraně archeologického dědictví a jeho zachování je vyjádřena vyšší horní hranicí zákonné sazby, která činí 4 000 000 Kč. Dolní hranice sazby stanovena není.

Skutek, kterého se dopustil odpovědný subjekt, posuzuje MHMP OPP pouze z hlediska památkové péče. Zájem státní památkové péče jakožto zájem veřejný je v daném případě vyjádřen v památkovém zákoně a v Úmluvě. Chráněným veřejným zájmem zcela nepochybně je ochrana kulturního dědictví.

Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin (§ 5 ZOP).

Neoznámení zahájení stavební činnosti na nemovitosti v památkově chráněném území je za přestupek označeno v ustanovení § 39 odst. 2 písm. f) památkového zákona. Formální znak přestupku je v daném případě dán, taktéž znaky stanovené památkovým zákonem jsou naplněny, nejde ani o trestný čin. Přestupek kvalifikoval MHMP OPP jako čin protiprávní, neboť neshledal žádnou okolnost, která by protiprávnost vylučovala. MHMP OPP shledal, že je dán i materiální znak, a sice společenská škodlivost přestupku (k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS) ze dne 9. 8. 2012, č. j. 9 As 34/2012 – 28, dostupný na www.nssoud.cz, kde NSS vyslovil, že cit.: „*již stanovením formálních znaků určité skutkové podstaty zákon předpokládá, že při jejich naplnění v běžně se vyskytujících případech bude stupeň společenské nebezpečnosti zpravidla vyšší než nepatrný.*“).

Odpovědný subjekt realizací ve výroku specifikovaných činností na pozemku v území s archeologickými nálezy, aniž by jejich zahájení předem oznámil Archeologickému ústavu, jak mu ukládá ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona, spáchal přestupek, neboť zákonem stanovenou povinnost řádně nesplnil.

Provedené práce spočívají ve stavbě rodinného domu o půdorysu přibližně 14 x 10 m. Jedná se o dřevostavbu, která je založena na plovoucí základové desce, zasahující do pozemku cca 20 cm. Zásahy do pozemku byly zahájeny cca v říjnu 2017, když započaly zemní práce pro založení základové desky. Při zemních pracích nebylo zasahováno do pozemku příliš hluboko, avšak i založení stavby na základové desce může vést k poškození případných archeologických situací a terénů uložených pod povrchem. Napojení na inženýrské sítě na pozemku již bylo realizováno při jeho koupi panem [REDAKCE]

Dotčený pozemek se rozkládá na mírném jihovýchodním návrší přibližně 200 m od vodoteče (potoka Botiče), což jsou ideální podmínky pro přítomnost sídelních poloh převážně pravěkých kultur.

Výše uvedeným zásahům do daného pozemku na území s archeologickými nálezy nepředcházela záchranný archeologický výzkum.

Z podkladů ve správním spisu jednoznačně vyplývá, že odpovědný subjekt nesplnil povinnost, která mu je jako stavebníkovi uložena památkovým zákonem. MHMP OPP proto dospěl k závěru a má za prokázané, že v daném případě došlo jednáním odpovědného subjektu, resp. opomenutím, k porušení platné právní úpravy na úseku státní památkové péče.

K odpovědnosti fyzické osoby za přestupek se dle ustanovení § 15 odst. 1 ZOP vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. K odpovědnosti za přestupek dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. f) památkového zákona postačí zavinění z nedbalosti.

MHMP OPP má za prokázané, že odpovědný subjekt spáchal přestupek z nevědomé nedbalosti (§ 15 odst. 3 písm. a) ZOP. Odpovědný subjekt tedy nechtěl porušit památkový zákon a spáchat přestupek a ani nevěděl, že svým jednáním (v daném případě opomenutím) může porušit nebo ohrozit zájem chráněný památkovým zákonem, ale vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům o tom vědět měl a mohl.

MHMP OPP konstatuje, že v daném případě odpovědný subjekt porušil zákonnou povinnost na úseku státní památkové péče, neboť realizoval ve výroku tohoto příkazu popsané zásahy na nemovitosti bez zákonem stanoveného postupu. Před zahájením stavební činnosti je zákonnou povinností stavebníka tento záměr oznámit Archeologickému ústavu. Pokud odpovědný subjekt povinnost, která je mu uložena zákonem, nesplní, poruší tím památkový zákon, dopustí se protiprávního jednání a spáchá přestupek. MHMP OPP je povinen přestupek projednat a při naplnění materiální a formální stránky přestupku je oprávněn uložit správní trest.

MHMP OPP má za prokázané, že v daném případě došlo ze strany odpovědného subjektu k porušení platné právní úpravy na úseku státní památkové péče v oblasti ochrany archeologického dědictví, kde je veřejný zájem na ochraně zvláště vysoký, což je vyjádřeno ve zdvojnásobené horní hranici zákonem stanoveného rozpětí, když limit pro sankční pokutu je stanoven na 4 000 000 Kč.

MHMP OPP při určení druhu správního trestu a jeho výměry přihlížel v souladu s ustanovením § 37 a § 38 ZOP ke všem relevantním kritériím (uvedeným demonstrativním výčtem): k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem (§ 39 a § 40 ZOP), k významu a hodnotám dané nemovitosti a k rozsahu způsobené škody.

NSS v rozsudku č. j. 7 As 71/2010 – 97 ze dne 30. 9. 2010, publ. pod č. 2209/2011 Sb. NSS uvedl, že cit.: *„mezi hlediska individualizace trestu v dané věci patří zejména závažnost správního deliktu, význam chráněného zájmu, který byl správním deliktem dotčen, způsob spáchání správního deliktu, jeho následky a okolnosti, za nichž byl spáchán.“*

MHMP OPP hodnotil závažnost protiprávního jednání odpovědného subjektu, včetně důsledku, resp. následku tohoto jednání. Předmětná lokalita je územím s archeologickými nálezy. V k. ú. Újezd u Průhonice byly v minulosti zjištěny archeologické nálezy datované do

období neolitu. Veškerým stavebním či jiným destruktivním zásahům do daného území měl předcházet záchranný archeologický výzkum.

Ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona má Archeologickému ústavu zabezpečit, aby byl včas informován o zamýšlených zemních a stavebních pracích, aby mohl v časovém předstihu (před zahájením stavebních prací) uplatnit požadavky na záchranu a vědeckou dokumentaci případných archeologických nálezů na území s archeologickými nálezy. Jde při tom o nutnost zachránit a zdokumentovat formou předstihových záchranných výzkumů archeologické nálezy jako jedinečný a nenahraditelný pramen pro poznání života člověka od počátku jeho existence. Tím, že odpovědný subjekt nesplnil svoji zákonem uloženou povinnost, znemožnil Archeologickému ústavu předejít provedením záchranného archeologického výzkumu ohrožení archeologického dědictví ve smyslu Úmluvy.

Jako k polehčující okolnosti správní orgán přihlédl ke skutečnosti, že v případě odpovědného subjektu se jedná o první případ porušení právních předpisů na úseku státní památkové péče v oblasti působnosti MHMP OPP.

Dále MHMP OPP přihlédl ke skutečnosti, že při zemních pracích nebylo zasahováno do velké hloubky a stavebník nerealizoval inženýrské sítě, neboť ty již byly na pozemek přivedeny.

MHMP OPP přihlédl i ke skutečnosti, že stavebník zmocnil k jednání v záležitostech spojených se zajištěním vydání rozhodnutí a stanovisek firmu Pondios s.r.o., se sídlem K Ryšánce 1591, Praha 4, IČO: 28941811. Tato společnost opomněla předmětnou zákonnou oznamovací povinnost stavebníka splnit. Splnit oznamovací povinnost dle ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona je zákonem uloženo stavebníkovi a nelze se jí zprostit smluvním ujednáním. MHMP OPP tuto okolnost však vyhodnotil jako polehčující.

Z judikatury Ústavního soudu (např. Pl. ÚS 3/02, Pl. ÚS 38/02, I. ÚS 426/0) a Nejvyššího správního soudu (usnesení rozšířeného senátu sp. zn. I As 9/2008, ze dne 20. 4. 2010, rozhodnutí sp. zn. 2 As 60/2010, ze dne 11. 8. 2010) vyplývá požadavek, aby správní orgán přihlížel k majetkovým poměrům účastníka řízení do té míry, aby výsledná pokuta byla sice citelným zásahem do majetkové sféry účastníka řízení, nikoliv však zásahem vzhledem ke svému účelu nepřiměřeným, který má likvidační účinky. Při zjišťování osobních a majetkových poměrů má správní orgán vycházet z informací, které vplynuly v průběhu řízení, či které byly poskytnuty účastníkem řízení. Pokud se správnímu orgánu takových podkladů nedostává, výši pokuty stanoví odhadem. Nejvyšší správní soud ve shora uvedeném usnesení rozšířeného senátu uvedl, že nutnost přihlížet k osobním a majetkovým poměrům neznámá, že by pokuta měla ztratit cokoli z své účinnosti. Aby pokuta naplnila svůj účel z hlediska individuální i generální prevence, musí být citelným zásahem do majetkové sféry pachatele. MHMP OPP konstatuje, že uložená pokuta nemůže být pro odpovědný subjekt likvidační, je ukládána na spodní hranici zákonem stanoveného rozpětí.

MHMP OPP je při rozhodování o přestupku vázán základními zásadami činnosti správních orgánů, jež jsou vyjádřeny v § 2 až § 8 správního řádu. V této souvislosti MHMP OPP zdůrazňuje, že je povinen v souladu s tzv. zásadou legitimního očekávání přihlížet i k tomu, jak postupoval ve skutkově shodných nebo obdobných případech, a to z toho důvodu, aby

nevznikaly nedůvodné rozdíly, neboť v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu je správní orgán vázán svou rozhodovací praxí, která je základním předpokladem předvídatelnosti činnosti a postupů správního orgánu a jeho rozhodování.

MHMP OPP je oprávněn uložit pokutu za tento přestupek (porušení § 22 odst. 2 památkového zákona) až do výše 4 000 000 Kč. S ohledem na meze správního uvážení a s ohledem na všechny relevantní skutečnosti a okolnosti, s přihlédnutím k závažnosti přestupku a jeho následkům, pak MHMP OPP stanovil výši pokuty při dolní hranici zákonného rozpětí, avšak tak, aby uložená sankce působila zejména preventivně. Vzhledem ke všem výše zmíněným úvahám má MHMP OPP za to, že pokuta stanovená při samé dolní hranici zákonného rozpětí, kdy horní hranice je stanovena ve výši 4 000 000 Kč, bude působit zejména preventivně a výchovně s ohledem na další chování odpovědného subjektu v souvislosti s případným nakládáním dotčenou nemovitostí a splní tak svůj účel.

MHMP OPP se zabýval i otázkou zachování lhůty pro projednání přestupku ve smyslu § 30 odst. 1 písm. b) ZOP. MHMP OPP pro informaci uvádí, že podle ustanovení § 30 písm. b) ZOP činí promlčecí doba 3 roky, neboť dle ustanovení § 39 odst. 5 písm. b) památkového zákona lze uložit správní trest – pokutu s horní hranicí 4 000 000 Kč. Podle ustanovení § 31 odst. 1 ZOP promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po spáchání přestupku. Přestupek dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. f) památkového zákona odpovědný subjekt spáchal v říjnu 2017, když na nemovitosti (pozemku), která je na území s archeologickými nálezy, zahájil zemní práce, aniž by před jejich zahájením splnil oznamovací povinnost stanovenou ustanovením § 22 odst. 2 památkového zákona. Běh promlčecí lhůty se podle ustanovení § 32 odst. 2 ZOP přerušuje oznámením o zahájení řízení o přestupku, vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným nebo vydáním rozhodnutí o schválení dohody o narovnání, přičemž přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová. Pokud byla promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání (§ 32 odst. 3 ZOP). Lhůta pro projednání přestupku ve smyslu § 30 odst. 1 písm. b) ZOP byla tedy zachována.

MHMP OPP postupoval v souladu s ustanovením § 90 ZOP a § 150 správního řádu a za spáchaný přestupek uložil odpovědnému subjektu správní trest pokuty formou příkazu, jehož vydání je prvním úkonem v řízení. Pro daný postup byly naplněny zákonné předpoklady, neboť řízení dle § 39 odst. 2 písm. f) památkového zákona je řízením z moci úřední a skutkové zjištění ve věci má MHMP OPP za dostatečné. Protože je vydání tohoto příkazu prvním úkonem v řízení, neuložil MHMP OPP odpovědnému subjektu povinnost nahradit náklady řízení (§ 150 odst. 4 správního řádu).

Vzhledem k výše uvedenému rozhodl MHMP OPP jak je uvedeno výše.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podat odpor, a to do 8 dnů ode dne jeho oznámení k Magistrátu hlavního města Prahy, odboru památkové péče. Lhůta pro podání odporu počíná běžet podle

ustanovení § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu dnem následujícím po dni, kdy byl odpor doručen.

Doručení písemnosti upravují ustanovení § 23 a § 24 správního řádu, která stanoví, že nebyli adresát tohoto příkazu zastižen, příkaz se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložený příkaz ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl příkaz k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraven, nevyzvedne, považuje se příkaz podle ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu za doručený posledním dnem této lhůty.

Podáním odporu se příkaz ruší a přestupkové řízení pokračuje. Lhůty pro vydání rozhodnutí začínají znovu běžet dnem podání odporu. Zpětvzetí odporu není podle ustanovení § 150 odst. 3 správního řádu přípustné. Příkaz, proti kterému nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

Mgr. Jiří Skalický
ředitel odboru památkové péče

Rozdělovník:

Doručuje se doporučeně do vlastních rukou:

